

Turen starter i Kobbermølle, hvor man finder den hyggelige grænseovergang Skomagerhus, og går gennem Kollund Skov videre til Kollund. Langs Flensborg Fjord følger man den kendte Gendarmsti, som blev benyttet af Grænsegendarmene til fods i perioden 1920-1958. Med flotte panoramaudsigter over Flensborg Fjord kommer man til Rinkenæs. Her kan man opleve en af landets ældste kirker (1158), og ved Sønderhav er der færgeejlads i sommerperioden til den Store Okseø.

Broager (Foto: Karl Goldhamer)

Den lille hyggelige by Gråsten er bygget op omkring Gråsten Slot, der fungerer som kongefamiliens sommerresidens. Når kongefamilien ikke opholder sig på slottet, er den smukke park og slotskirken åben for offentligheden. Når man nærmer sig Broager, vil man kunne se Broager Kirke, en hvidkalket kirke fra 1200-tallet med dobbeltspir. Lidt syd for Broager ligger Cathrinesminde Teglværksmuseum, der blev opført i 1732. I Historiecenter Dybbøl Banke kan man opleve begivenhederne i forbindelse med slaget på Dybbøl i 1864 blive levendegjort. Dybbøl Mølle er et af de stærkeste danske nationale symboler. Sønderborg ligger på begge sider af Als Sund og er vokset op omkring borgen, som blev anlagt lidt før år 1200. Søfart var et vigtigt erhverv fra 1500-tallet indtil nutiden. Museet på Sønderborg Slot har interessante historiske samlinger. På købmansmuseet Kastaniehuset udstilles der gamle kolonialvarer og kunst fra tiden 1940 til 1960. Det tyske mindretals museum på Rønhaveplads belyser mindretallets historie efter ca. 1850. Als afgrænses af Als Sund, Als fjord, Lillebælt og Flensborg Fjord. Øen er forbundet med Jylland med Kong Christian den X's Bro i Sønderborg (1930) og Alssundbroen (1981). Der er færge fra

Bei Egersund – Ved Egersund

Arnkiel Fredskov (Foto: Karl Goldhamer)

Düppeler Schanze – Dybbøl Banke

Sønderborg – Sønderborg

Ballebro til Hardeshøj, fra Søby på Ærø til Mommark og fra Bøjden til Fynshav. Vestkysten har mange indskæringer, Hørup Hav, Augustenborg Fjord med øen Katholm og Dyvig. I middelalderen var øen præget af en række herremænd, der beherskede hver deres egn fra lokale borge. Christian 3.'s søn, hertug Hans, fik øen som slesvigsk del-hertugdømme, og han købte adelen ud. Senere blev øen delt op i flere mindre del-hertugdømmer, der dog ikke i længden var levedygtige og derfor gik fallit. I 1700-tallet blev hertugen af Augustenborg øens dominerende

person. Hertugdømmet blev inddraget af kronen efter augustenborgernes landsforræderi i 1848. Under nationalitetskampen fra 1848 til 1920 var øens befolkning afgjort dansk, og det gav sig også til kende ved afstemningen i 1920, hvor Als stemte sig hjem til Danmark med et stort flertal. Dog var byerne mere tyskeprægede. Efter 1920 har øen været præget af voksende industri. Især efter 1945, hvor Danfoss voksede til en international koncern. I dag ligger den oplevelsespark Danfoss Universe på øen.

Gendarmenweg bei Hørup Hav – Gendarmsti ved Hørup Hav (Foto: Karl Goldhamer)

Kegnæs

Auf Kegnes – På Kegnes